24/07/2021

Πρόκειται για την πνευματική λιμοκτονία των καιρών μας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κισάμου και Σελίνου

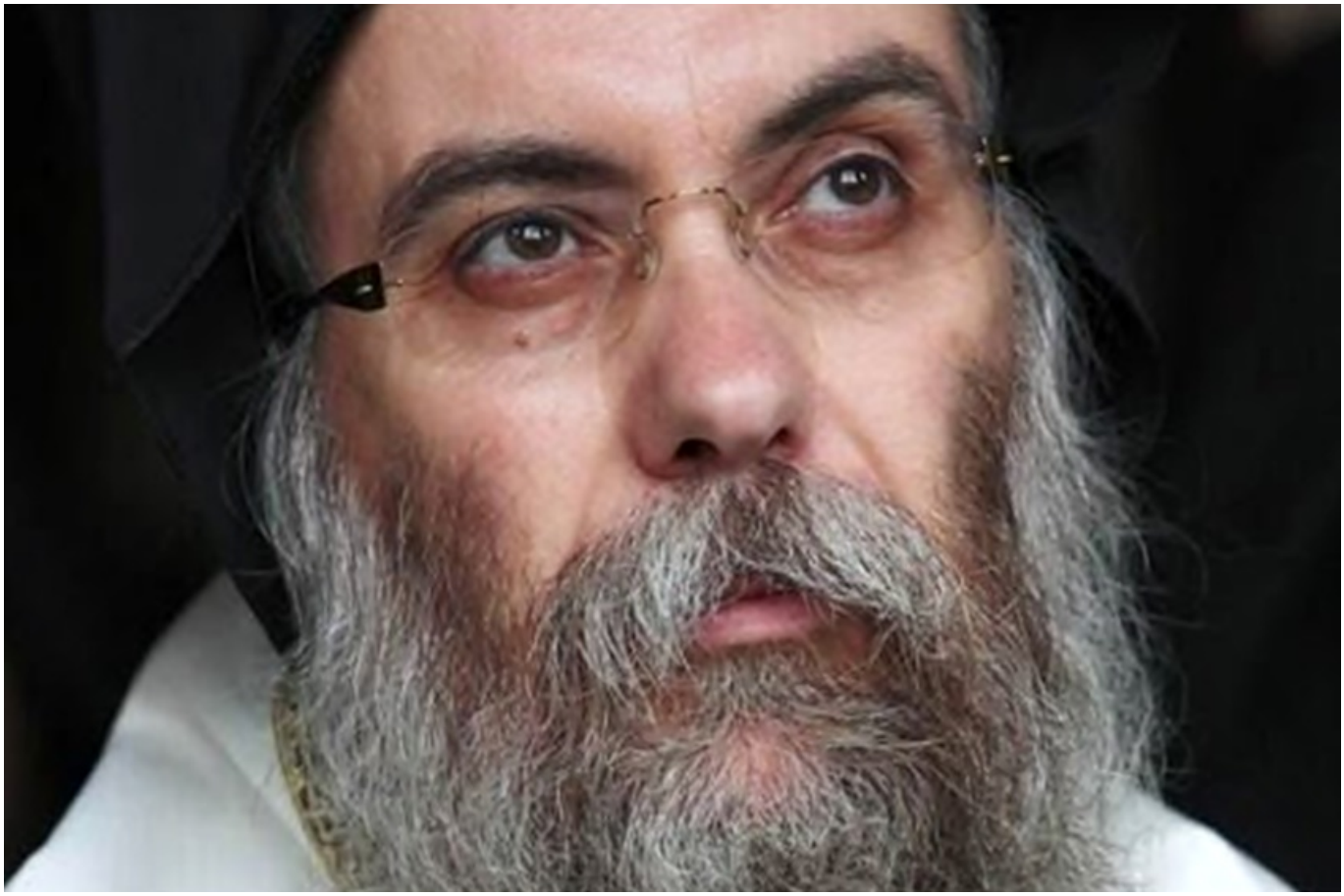

Του Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου Αμφιλοχίου: “Κρίση Ελπίδας;”

Διάβασα κάπου πως «στα κινέζικα η λέξη «κρίση» γράφεται με δύο ιδεογράμματα. Το ένα σημαίνει κίνδυνος και το άλλο ευκαιρία». Δεν γνωρίζω εάν ισχύει, νομίζω όμως ότι στην καρδιά κάθε κρίσης μπορεί να κρύβονται ευκαιρίες. Πως «κάθε κρίση μπορεί να κρύβει μέσα της τον σπόρο της ευκαιρίας».

Πολλές και ποικίλες οι κρίσεις των καιρών· εδώ η χρήση με την έννοια του κινδύνου. Την περίοδο αυτή όλοι μιλάμε για την κρίση του λοιμού, την λοιμικής δηλ. νόσου που προκαλεί στην παγκόσμια κοινότητα απερίγραπτο πόνο και οδύνη· πάσης φύσεως εγκλεισμούς και αποκλεισμούς· απομόνωση, φόβο, αβεβαιότητα, πίκρα της απώλειας, απροσμέτρητες ζημιές σε παγκόσμιο επίπεδο που αφορούν

την ανατροπή του κανονικού βίου σε όλα του τα επίπεδα. Συνέπειες, με ανυπολόγιστο κόστος σε ολόκληρο τον κόσμο· συνέπειες, με πληγές που δύσκολα επουλώνονται όσος χρόνος και αν περάσει. Κυβερνήσεις, παγκόσμιοι Οργανισμοί και άλλοι θεσμικοί φορείς και οργανώσεις εξαντλούν την δυναμική τους στην αντιμετώπιση και, κυρίως, την υπέρβαση αυτής της κρίσης. Αυτονόητο και αναγκαίο. Όλοι προσδοκούμε και ελπίζουμε τα καλύτερα.

Όμως η κρίση αυτού του λοιμού δηλ. της λοιμικής νόσου, ανέδειξε, έβγαλε στην επιφάνεια, πιστεύουμε, και την κρίση, τον κίνδυνο, ενός άλλου είδους λιμού. Μιάς μεγάλης δηλ. πείνας η οποία δεν έχει σχέση μόνο με την έλλειψη των αναγκαίων τροφών στις «αναπτυσσόμενες» όπως συνηθίζουμε εμείς οι.. «ανεπτυγμένοι» όπως αυτοπροσδιοριζόμαστε, να αποκαλούμε χώρες του τρίτου κόσμου. Πρόκειται για ένα «λιμό», μια πείνα που δεν χορταίνει με την ύλη και την σάρκα, μάλλον θεριεύει περισσότερο. Πρόκειται για την πνευματική λιμοκτονία των καιρών μας, η οποία φανερώνει – αποκαλύπτει πόσο επικίνδυνα μπορεί να φτωχύνει, να κοντύνει, σε αξίες και ιδανικά, μια κοινωνία, ένας λαός, μια Πατρίδα. Η επικαιρότητα τραγικών γεγονότων φαίνεται να σηματοδοτεί πως αυτός ο.. «λιμός» καλά κρατεί και στις δικές μας κοινωνίες. Αρρωστημένες ορέξεις και κατώτερα ένστικτα μαχαιρώνουν και καταστρέφουν παιδιά πάνω στο χαμόγελο τους, οικογενειακές εστίες μετατρέπονται σε κολαστήρια, βιασμοί, καθ΄ ομολογίαν δολοφόνοι, παιδεραστίες, ανήλικα παιδιά σε «ραντεβού θανάτου», ως και άλλα πολλά δηλώνουν πως η ανθρώπινη ζωή ευτελίζεται, απαξιώνεται. Γίνεται έρμαιο παθών και αρρωστημένων ενστίκτων. Κλίμα τοξικό, ατμόσφαιρα αποπνικτική και δηλητηριώδης μοιάζει, σα πέπλο σκοτεινό, να απλώνεται πάνω από τις κοινωνίες μας. Σοκ θα περίμενε κανείς να προκαλούν αυτές οι αρρωστημένες συμπεριφορές. Σεισμό πολλών ρίχτερ.

Τι ισχύει όμως; Αντί για ευκαιρία αυτοκριτικής, δεν δίστασαν κάποιοι να επικροτούν; και μάλιστα δημοσίως, τέτοιες συμπεριφορές. Με ορατό τον κίνδυνο να επηρεάσουν και άλλα «αρρωστημένα», κατ΄ εμάς, μυαλά προς την κατεύθυνση αυτή. «Γοητευτική προσωπικότητα» ονομάστηκε καθ΄ ομολογίαν δολοφόνος, «προσωπικότητα» που θα αποκτήσει και.. «followers»! «μη ειδεχθές έγκλημα», χαρακτηρίστηκε προσχεδιασμένος φόνος, «... και σε άλλη χώρα να βρισκόταν την ίδια κατάληξη θα είχε γιατί η «Αφροδίτη της», ήταν πολύ χτυπημένη» δηλώνει για το τραγικό θύμα δολοφονίας, άλλη.. «ειδικός»! Γιατί, μπορεί να σκεφτεί, και κάποιο άλλο «αρρωστημένο» (κατά την κρίση μας) μυαλό, γιατί να μην γίνω και εγώ «γοητευτική προσωπικότητα» με «followers»; Γιατί να μην διαπράξω το ίδιο ή και χειρότερο ανοσιούργημα; Εάν θα είναι και χειρότερο, σύμφωνα με την παραπάνω «λογική», μπορεί ο θύτης να αποκτήσει ακόμα περισσότερους «fan»! Ακούγεται τραγικό, θα μπορούσε όμως, δυστυχώς, να είναι αληθινό.

Λιμός μέγας λοιπόν. Λιμοκτονία πνευματική, ηθική, αξιακή· πτώση και κατάπτωση στην άβυσσο του ευτελισμού, της αθλιότητας. Επικίνδυνα και τραγικά τα γενόμενα. Σίγουρα πιο επικίνδυνα από τον λοιμό της νόσου καθώς εκεί τα φάρμακα, οι θεραπείες, τα εμβόλια, τα μέτρα προστασίας, αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο, την κρίση. Τι σηματοδοτεί όμως το γεγονός για μια κοινωνία όταν η κρίση, ο κίνδυνος αυτού του «λιμού», της ηθικής και αξιακής λιμοκτονίας, αντί να αντιμετωπίζεται ως ασθένεια που χρήζει θεραπείας, θεωρείται ως «ευκαιρία»; Γιατί, τελικά, και η παθητική στάση σιωπής μιας κοινωνίας μπροστά σε τέτοιου είδους νοσηρά φαινόμενα και συμπεριφορές ενέχει τον κίνδυνο να κρύβει μέσα της σπέρματα αποδοχής.

Σαφώς ο προβληματισμός αυτός δεν έχει πρόθεση κρίσης, δίκης ή καταδίκης ουδενός, καθώς δεν είναι αυτός ο στόχος ούτε τους ειδικούς επαγγελλόμεθα. Φτωχός προβληματισμός αφύπνισης. Για να ξυπνήσουμε, να εγερθούμε, κάποιοι από εμάς, από τον λήθαργο ενός κόσμου εικονικού που έχουμε δημιουργήσει, που μας θέλγει και ικανοποιεί, εθελοτυφλώντας και στρουθοκαμηλίζοντας με τραγικά γεγονότα-αλήθειες της ζωής που συμβαίνουν γύρω μας και ανάμεσα μας. Ίσως επειδή μας φοβίζει, μας τρομάζει η ευθύνη. «Η ελπίδα είμαστε εμείς», μου είπε κάποιος. «Εάν δούμε την κρίση όχι ως κίνδυνο, αλλά ως ευκαιρία και συνειδητοποιήσουμε το μέγεθος της ευθύνης μας για τον πνευματικό αυτό λιμό που συνειδητά ή ασυνείδητα προκάλεσε το άφημα μας στην ευδαιμονία και ευζωία που θεωρήσαμε ως ικανοποίηση του εγώ και των ακόρεστων επιθυμιών μας, τότε μπορεί μέσα από την κρίση, δηλ. τον κίνδυνο, να γεννηθεί η ελπίδα», απάντησα, συνεχίζοντας τον συλλογισμό μου: «Εάν όμως τον κίνδυνο αυτού του λιμού δεν τον δούμε ως ευκαιρία αυτοκριτικής και δεν συνειδητοποιήσουμε όλοι μας το δικό του

μερίδιο ευθύνης ο καθένας, τότε φοβάμαι πως εξανεμίζεται η «ελπίδα του εμείς», είπα ολοκληρώνοντας τον συλλογισμό μου. «Εάν, τελικά, αυτή είναι η επιλογή της κοινωνίας μας, τι θα ακολουθήσει»; ρώτησα. Απάντηση δεν πήρα. Φύγαμε και οι δύο προβληματισμένοι και σκεπτικοί...